

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School te DUFFEL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 112862
Instelling Vrije Lagere School
Directeur Peter Nauwelaerts
Adres Stationsstraat 4 - 2570 DUFFEL
Telefoon 015-30.38.38
Fax 015-30.38.38
E-mail lagereschool@de-basis.be
Website www.de-basis.be

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Onderwijs De Pelgrim
Adres Tervuursesteenweg 2 - 2800 MECHELEN

Scholengemeenschap Kath. BO De Pelgrim
Adres Stationsstraat 4 - 2570 DUFFEL
CLB Vrij CLB Het Kompas
Adres Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13/05/2013, 14/05/2013 en 16/05/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16/05/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 31/05/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Hilde De Vleeschouwer
Teamleden Willy De Herdt
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: Frans	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.1.1.3 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	11
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Begeleiding	14
4.2.1 Leerbegeleiding	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?.....	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	18
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	18
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Lagere School De Basis is gelegen in het centrum van Duffel, op een grote campus waar ook een kleuterschool en een secundaire school gehuisvest zijn. Het schoolbestuur gelastte de directeur met de pedagogische verantwoordelijkheid over vier leerlingengroepen van de Vrije Basisschool Kwakkelenberg te Duffel. Deze klassen zijn organisatorisch volledig opgenomen in het geheel van de school.

De leerlingen hebben een veelal kansrijke achtergrond. Er zijn zeer weinig anderstalige leerlingen, maar het aantal kinderen met leermoeilijkheden is vrij groot. De school draagt de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen hoog in het vaandel. Een enthousiast team streeft dagelijks kwaliteitsvol onderwijs na.

Voor haar erkenningsonderzoek baseerde de onderwijsinspectie zich zowel op de leergebieden Frans en wiskunde als op de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden.

De school slaagt er in de eindtermen voor Frans in voldoende mate te bereiken met haar leerlingen. Via gerichte taalinitiatie Frans maakt de school de leerlingen van in het eerste leerjaar vertrouwd met deze vreemde taal en wakkert ze de spreekdurf aan. De graduele planning van de activiteiten en de inhouden getuigt van een doelgerichte en systematische aanpak. De school legt een degelijke basis waarop het formele onderricht Frans verderbouwt. Voor de lessen in de derde graad hanteren de leerkrachten een onderwijsleerpakket. Het consequent gebruik ervan garandeert de samenhang en graduele opbouw. Het team heeft zowel in het aanbod als in de evaluaties voldoende oog voor de verschillende domeinen van het leergebied. Leerkrachten voorzien soms in een extra inoefenaanbod voor schrijven en woordenschat.

Ook voor wiskunde bereikt de school de eindtermen in voldoende mate met haar leerlingen. Leerkrachten vertrouwen op eenzelfde onderwijsleerpakket om de activiteiten vorm en inhoud te geven. Waar wenselijk doen ze aanpassingen in de planning of didactische aanpak. De school maakte de nodige afspraken om de graduele opbouw en samenhang te garanderen. Leerkrachten zijn vertrouwd met werkvormen die een wiskundeonderricht op maat mogelijk maken, maar de uitvoering ervan is erg leerkrachtafhankelijk. De school voorziet de nodige stimulerende, compenserende en remediërende maatregelen. Leerlingen kunnen rekenen op bijkomende hulp van het zorgteam, onder meer voor wiskunde. De visualisering van de leerinhouden in het klasbeeld om kinderen te ondersteunen in hun leerproces kent nog groeikansen. Hoewel het aanbod en de evaluaties in de klas voor de verschillende domeinen van het leergebied vrij evenwichtig is, heeft de school in haar leerlingvolgsysteem slechts een beperkt zicht op de vorderingen van de leerlingen. Het beleid uit de intentie de beeldvorming voor wiskunde in de toekomst te verbreden en zette hiertoe al de eerste stappen.

Voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden komt de school haar inspanningsverplichting ruimschoots na. Het schoolteam beschikt over een leerlijn die de graduele aanpak van de relationele vorming vastlegt van het eerste tot het zesde leerjaar. Coöperatieve werkvormen bevorderen het verwerven van sociale en communicatieve vaardigheden door de leerlingen. De school betreft de leerlingen actief bij preventieve initiatieven en conflictbemiddeling. Het team hanteert vaste procedures bij problemen van sociale en emotionele aard. De visualisering van de gehanteerde methodiek voor sociale vaardigheden in klas- en schoolbeeld houdt de wenselijke omgangsvormen en positieve gedragingen permanent onder de aandacht. Het team zet zowel de positieve gedragingen en omgangsvormen van kinderen als hun persoonlijke talenten in de kijker tijdens ontmoetingsmomenten met de hele school.

Om te beoordelen of de school kwaliteitsvolle processen opzet en de kwaliteit ervan in voldoende mate bewaakt, onderzocht de inspectie zowel de leerbegeleiding van de leerlingen als de deskundigheidsbevordering van het personeel.

In haar zorgvisie stelt de school de klasleerkrachten centraal als eerstelijns hulp voor de eigen klasgroep. Leerkrachten hanteren differentiërende werkvormen waardoor onderwijs op maat mogelijk is. Ze hebben daarbij aandacht voor sterkere leerlingen, naast kinderen met leermoeilijkheden. Het zorgteam voorziet de klasleerkrachten van bijkomend leerlingmateriaal en verstrekt vraaggestuurd advies. De mate waarin een werkelijke binnenklasdifferentiatie gerealiseerd wordt, is sterk leerkrachtafhankelijk. De bijkomende hulp vanuit de zorgwerking biedt leerlingen naast de veelal remediërende ondersteuning ook kansen tot verrijking waar mogelijk. Kinderen met leermoeilijkheden kunnen een beroep doen op ondersteunende en compenserende maatregelen. De school evolueert naar een meer handelingsgerichte aanpak van de

leerbegeleiding. Leerkrachten maken zich de visie en uitgangspunten ervan eigen, maar hebben hierbij wel nood aan structureel overleg en gerichte begeleiding.

Het nascholingsbeleid sluit nauw aan bij de vooropgestelde schoolprioriteiten. Het accent ligt sterk op teamnavorming, waarbij opgedane inzichten veelal snel ingang vinden in de klaspraktijk. Zowel formele overlegmomenten als informele contacten en overleg met de parallelcollega's bieden leerkrachten kansen om de eigen deskundigheid te verhogen. De mate waarin teamleden individuele navorming volgen, is sterk persoonsgebonden. Het ontbreekt de school momenteel nog aan een systematische aanpak van de professionalisering via onder meer klasbezoeken, functioneringsgesprekken en coaching tot op de klasvloer. Het team benut de aanwezige expertise gericht om waardevolle initiatieven te verankeren.

Hoewel het huidige beleid nog pril is, geven leerkrachten aan de reeds ervaren betrokkenheid van de directeur op de leerlingen en op de school te waarderen. De directeur streeft naar een participatieve beleidsvoering. De groeiende inspraak in het beleid wordt door het team als positief ervaren. Voor de interne kwaliteitszorg staat de school nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. De verzamelde outputgegevens worden momenteel niet gericht geanalyseerd. De recente bevestigingen en beschikbare leerlingresultaten bieden voldoende mogelijkheden om de eigen schoolwerking kritisch onder de loep te nemen en waar nodig bij te sturen.

De onderwijsinspectie geeft het schoolteam het vertrouwen om de werking op eigen tempo verder te optimaliseren en de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst zelf te bewaken en te waarborgen. Ze besluit deze doorlichting met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs

Frans
wiskunde
sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied Frans in voldoende mate. De graduele opbouw van de woordenschatverwerving start van bij de jongste leerlingen via taalinitiatie Frans en kent een vervolg binnen het formeel onderwijs Frans. In de derde graad is er een goed evenwicht tussen en binnen de domeinen van het leergebied Frans, zowel in het aanbod als in de evaluaties.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De school zet in de eerste en tweede graad de taalinitiatie verder die een aanvang neemt bij de oudste kleuters van de kleuterschool op dezelfde campus. In onderling overleg maakten de scholen concrete afspraken rond de wenselijke taalstructuren en woordenschat binnen dit extra aanbod. Een graduele leerlijn legt de thema's, activiteiten en inhouden van de taalinitiatie vast. Het accent van dit initiatief ligt op speelse activiteiten die de spreekdurf én het plezier in de Franse taal aanwakkeren.

Om het formeel onderwijs Frans in de derde graad vorm en inhoud te geven, maken de leerkrachten consequent gebruik van een onderwijsleerpakket. Ze besteden voldoende aandacht aan de verschillende domeinen van het leergebied.

Leerlingen krijgen ruim kansen tot het oefenen van hun communicatieve vaardigheden in de Franse taal. Daarnaast voorzien de leerkrachten een extra inoefenaanbod voor woordenschat en schrijven. Een blijvende alertheid voor de visie en de uitgangspunten van het leerplan hierbij is een aandachtspunt.

De school bracht de verticale samenhang van de taalinitiatie en het formeel Frans in kaart. Daarnaast hebben leerkrachten aandacht voor de horizontale samenhang met onder meer wereldoriëntatie en muzische vorming.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende (spel)materialen voor dit leergebied. De leerkrachten maken ook zelf degelijk en functioneel oefenmateriaal aan. Tijdens de lessen Frans maken leerkrachten goed gebruik van de mogelijkheden aan het digitale bord.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig / representatief

Kindvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Leerlingvolgsysteem

Leerkrachten evalueren de verwerving van de leerinhouden door de leerlingen vooral met methodegebonden toetsen. De verschillende domeinen van het leergebied krijgen de nodige aandacht. Wanneer een bijkomend aanbod woordenschat en/of schrijven voorzien wordt, evalueren leerkrachten ook de vorderingen hiervoor met zelfgemaakte toetsen.

Begeleiding De klasleerkrachten hebben een goed zicht op de vorderingen van de leerlingen.
 Leerbegeleiding Opvallend is dat de leerkrachten doorgaans Frans spreken tijdens de les- en
Beeldvorming initiatieactiviteiten. Waar nodig opteren ze ervoor vragen of opdrachten anders
Zorg te formuleren, eerder dan te vertalen, zodat alle leerlingen deze begrijpen.

Professionalisering De leerkrachten van de derde graad volgden gerichte vorming over het nieuwe
 Deskundigheidsbevordering leerplan Frans en over vreemdetalendidactiek. Ook de andere klasleerkrachten
Nascholingen volgden een intensieve vorming over de aanpak van taalinitiatie in de klas.

Kwaliteitszorg Het initiatief is nog te recent om al objectief effecten vast te stellen van de
 aangeboden taalinitiatie op het formele onderwijs Frans. Leerkrachten geven aan
 wel een positieve evolutie te merken in de spreekdurf, in de kennis van
 woordenschat en het gebruik van de taal binnen spelactiviteiten.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De leerkrachten voorzien een gradueel, volledig en evenwichtig aanbod en volgen de prestaties en vorderingen van de leerlingen voor de verschillende domeinen van wiskunde nauwgezet op.

Curriculum De leerkrachten vertrouwen op een onderwijsleerpakket voor de realisatie van
 Onderwijsaanbod de eindtermen en leerplandoelen. Het consequent gebruik ervan door alle
Referentiekader klasleerkrachten garandeert de nodige verticale samenhang. De school besteedt
Planning aandacht aan een goed evenwicht tussen de verschillende domeinen en aan de
Evenwichtig en volledig graduele opbouw van het aanbod.
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team volgt veelal de voorgestelde planning van het onderwijsleerpakket. Waar leerkrachten verschuivingen van inhouden naar een ander leerjaar nodig achten, gebeurt dit in onderling overleg.

De samenhang van wiskunde met lichamelijke opvoeding en wereldoriëntatie is zichtbaar in het gehanteerde groeiboekje. Met het gericht gebruik van samenvattende flappen en een onthoudboekje stimuleren leerkrachten een aantal vaardigheden voor 'leren leren'.

Het team kwam tot een aantal concrete afspraken die vastgelegd zijn in het schoolwerkplan, onder meer voor de aanbreng van bewerkingen en de voorstelling van de referentiematen.

De mate waarin leerlingen kansen krijgen tot activerend en handelend rekenen zijn sterk leerkrachtafhankelijk.

Curriculum In de meeste klassen realiseren de leerkrachten een goede afwisseling tussen
 Onderwijsorganisatie klassikale instructie en zelfstandig werk. Leerkrachten zijn vertrouwd met diverse
Onderwijstijd werkvormen die gedifferentieerd onderwijs mogelijk maken, maar de uitvoering
Klasmanagement ervan verschilt nog sterk.

De school voorziet voldoende onderwijstijd voor het leergebied wiskunde. Gezien de talrijke extra schoolactiviteiten, bewaken de leerkrachten expliciet de planning en de voortgang van het leerproces, onder meer voor wiskunde.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Niet alle klassen beschikken over de nodige materialen voor het ontwikkelen van het tijdsbesef van de leerlingen en/of deze worden niet functioneel gebruikt. De school heeft voldoende materialen om een actief handelend rekenonderricht mogelijk te maken. De mogelijkheden van de beschikbare ICT-middelen worden nog niet ten volle benut door de leerkrachten, als is er met de komst van digitale borden wel een kentering merkbaar.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De klasleerkrachten krijgen via de methodegebonden toetsen een goed zicht op de prestaties en vorderingen van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied. Vaak vullen ze dit beeld aan via zelfgemaakte toetsen, waarbij een aantal leerkrachten bijzondere aandacht besteden aan probleemoplossend denken. De aandacht voor de attitudinale eindtermen van het leergebied in de evaluatiepraktijk is nog geen gemeengoed in de school.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

Ouders krijgen via het leerlingrapport een zicht op de prestaties voor wiskunde. De doelgerichtheid en duidelijkheid van de verstrekte informatie is sterk leerkrachtafhankelijk. De oudercontacten en de inzage in toetsen vormen een meerwaarde bij het informeren van ouders over de vorderingen van hun kind.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Alle leerkrachten hanteren foutenanalyses om de moeilijkheden in kaart te brengen. De diepgang waarmee dit gebeurt, is sterk leerkrachtafhankelijk.

Het leerlingvolgsysteem geeft een erg beperkt beeld van de vorderingen van de leerlingen. Enkel de technische component van bewerkingen binnen het domein getallen wordt door het team in kaart gebracht, en dit eerder uit gewoonte dan uit een weloverwogen beleidsoptie. Het beleid stelde dit euvel vast en zette de nodige stappen om de beeldvorming voor wiskunde binnen afzienbare tijd te verbreden.

Leerlingen krijgen de nodige remediërende ondersteuning van hun klasleerkracht en/of vanuit de zorgwerking om de leerinhouden van wiskunde te verwerven. Sterkere leerlingen krijgen vaak verrijkingsopdrachten in een aparte bundel.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De school organiseerde de voorbije jaren geen specifieke vorming voor het leergebied wiskunde. Sommige leerkrachten handelen eerder vanuit ervaring en persoonlijk aanvoelen dan vanuit verworven inzichten uit de studie van de visie en uitgangspunten van het leerplan en/of het onderwijsleerpakket.

Kwaliteitszorg

De schooleigen prioriteit rond het herwerken van de methodegebonden toetsen wordt erg verschillend aangepakt door de leerkrachten. Duidelijke afspraken en een gelijkgerichte aanpakstrategie ontbreken vooralsnog.

3.1.1.3 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

De school streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden voldoende na. Het team zette de graduele aanpak uit in een leerlijn met observeerbare doelen. Verankerde initiatieven en vaste procedures stimuleren de verwerving van sociale vaardigheden door de leerlingen én garanderen de permanente aandacht van het team voor deze leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Curriculum

Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school hanteert een vaste methodiek voor het aanbrengen en oefenen van de te verwerven sociale vaardigheden. De werking is geënt op de visie en uitgangspunten van de methodiek en uitgeschreven in een gradueel opgebouwde leerlijn over de leerjaren heen. De school zette per leerjaar een aantal observeerbare doelen uit. Leerkrachten koppelen daaraan gevarieerde activiteiten, al dan niet in natuurlijke samenhang met de andere leergebieden. De samenhang met lichamelijke opvoeding en muzische vorming is opvallend, maar ook in de andere leergebieden wordt aandacht besteed aan de sociale vaardigheden en de ontwikkeling van het zelfbeeld van de kinderen. De meeste leerkrachten hanteren coöperatieve werkvormen die kinderen toelaten hun eigen talenten te ontdekken én hun sociale vaardigheden in een veilige omgeving te oefenen.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Leerkrachten maakten vanuit de gehanteerde methodiek materialen aan die de coöperatieve werkvormen ondersteunen. De school visualiseert aspecten van de methodiek in het klas- en schoolbeeld. Duidelijke symbolen brengen de klas- en schoolafspraken permanent onder de aandacht.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Voor elk leerjaar beschikt de school over overzicht van activiteiten die gekoppeld zijn aan de vooropgestelde observeerbare doelen uit de leerlijn. De activiteiten komen veelal in samenhang met andere leergebieden tot stand en laten leerkrachten toe een vrij objectieve uitspraak te doen over het gedrag van de kinderen. Daarnaast heeft het team bij de evaluatie oog voor de spontane gedragingen van de leerlingen, zowel in de klas als op de speelplaats.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De school rapporteert de observaties van het gedrag van de leerlingen via een apart attituderapport. De schriftelijke commentaren geven meer duiding en ook op het oudercontact geven leerkrachten ouders toelichting over de sociale vaardigheden van hun kind.

Ouders krijgen de kans zich te informeren over de gehanteerde methodiek op een infoavond en kunnen zich de aanpak eigen te maken tijdens een inleefdag, georganiseerd door de leerkrachten.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Leerlingen die een opvallend positieve omgang vertonen met anderen of hun sociale vaardigheden ten dienste stellen van anderen, krijgen hiervoor een eervolle vermelding tijdens de ontmoetingsmomenten met de hele school. Wanneer leerlingen moeite hebben met het verwerven van bepaalde sociale vaardigheden of negatief gedrag stellen wordt er een aanpakstrategie opgesteld, vaak samen met de betrokken leerlingen.

De school schakelt leerlingen in die vrijwillig optreden als conflictbemiddelaars bij problemen tussen kinderen op de speelplaats. Zij krijgen hiervoor gerichte vorming en systematische ondersteuning vanuit een kerngroep van leerkrachten.

Begeleiding De methodiek en bijkomende initiatieven voor sociale vaardigheden sluiten naadloos aan bij de visie van de school op de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen. De wisselwerking tussen de systematische aanpak voor sociale vaardigheden en de gerichte begeleiding van de leerlingen op sociaal en emotioneel vlak werkt versterkend voor beide aspecten van de schoolwerking.

Sociale en emotionele begeleiding
School- en klasklimaat
Sociale vaardigheden

Professionalisering Het leerkrachtenteam volgde doorgedreven vorming rond de gehanteerde methodieken. De school wendt interne expertise aan bij de permanente optimalisering van de aanpakstrategieën. Een werkgroep houdt de initiatieven levend bij de leerlingen, leerkrachten én ouders.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja

• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Het nascholingsbeleid van de school sluit nauw aan bij de vooropgestelde schoolprioriteiten. Het accent ligt sterk op teamnavorming tijdens studiedagen en personeelsvergaderingen. Een aantal teamleden volgt regelmatig gerichte vorming voor pedagogisch-didactische aspecten, bij anderen is de individuele vorming erg beperkt. De school heeft beperkt zicht op de werkelijke professionaliseringsnoden van teamleden.

De formele overlegmomenten zoals personeelsvergaderingen en studiedagen worden aangewend voor verwerven van nieuwe inzichten en het delen van expertise. Ook het overleg met de parallelcollega's en andere informele contacten bieden leerkrachten kansen om de eigen deskundigheid te verhogen. De school benut de mogelijkheden van klasinterne ondersteuning en coaching van leerkrachten bij de uitbouw van hun klaspraktijk nog maar beperkt. De aanwezige vaktijdschriften en naslagwerken worden weinig zichtbaar aangeboden en/of liggen niet binnen handbereik van leerkrachten. Het zorgteam voorziet de leerkrachten wel regelmatig van artikels over leerproblematieken en nieuwe tendensen binnen de zorg.

De school weet waardevolle initiatieven te verankeren in de schoolwerking, onder meer door het sterk aanwenden van interne expertise en de bereidwilligheid tot vernieuwing en verbetering bij het team. Voor een aantal deelaspecten van de schoolwerking die een beperktere leerkrachtengroep omvatten, blijken ook de individuele navormingen in vernieuwing te resulteren. Het schoolteam vertrouwt sterk op de deskundigheid en de verantwoordelijkheidszin van eenieder op vlak van het pedagogisch-didactisch handelen. Een aantal inzichten en afspraken vanuit gezamenlijke vorming en overleg krijgen echter een zeer diverse invulling in de klaspraktijk.

Veranderingen krijgen vrij vlot ingang als ze begrepen en gedragen worden door het ganse team. Het schoolteam gebruikt de teamnavormingen en gezamenlijke overlegmomenten vooral voor het uitzetten en aansturen van de verdere schoolontwikkeling. Hoewel een aantal leerkrachten duidelijk hun persoonlijke kennis en inzichten delen met het team, kent het aanwenden van interne expertise op schoolniveau zeker nog een groeimarge.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school beschikt over een uitgeschreven zorgvisie die aansluit bij de visie van de scholengemeenschap en de koepelorganisatie. Het beleid opteert voor de organisatie van kleine klasgroepen waar mogelijk en stelt de klasleerkrachten centraal in de basiszorg voor de eigen klasgroep. De leerkrachten hanteren differentiërende werkvormen waardoor onderwijs op maat mogelijk is. De school heeft aandacht voor sterkere, meerbegaafde leerlingen, naast de leerbedreigde kinderen. Het zorgteam voorziet de

klasleerkrachten van bijkomend leerlingmateriaal en verstrekt vraaggestuurd advies. De zorgcoördinator regelt daarnaast ook de organisatorische aspecten en verzorgt de contacten met externen.

De leerlinggegevens en de informatie over zorginterventies zitten verspreid over verschillende papieren en digitale documenten bij diverse kindbetrokkenen. Het huidige leerlingvolgsysteem geeft slechts een beperkt beeld van de vorderingen voor onder meer wiskunde. Kinderen met leermoeilijkheden kunnen een beroep doen op ondersteunende en compenserende maatregelen. Bijkomende hulp vanuit de zorgwerking biedt veelal remediërende ondersteuning aan leerlingen. Om de schooleigen visie op sterkere leerlingen te realiseren, is een meer doordachte en structurele organisatie van het verrijkingsaanbod aangewezen. Leerkrachten willen zich de visie en uitgangspunten van het handelingsgericht werken zo goed als mogelijk eigen maken. Het ontbreekt het team momenteel aan structureel zorgoverleg op leerkrachtniveau.

Het multidisciplinair overleg over de leervorderingen van zorgkinderen en de talrijke zorginterventies door het zorgteam worden door de leerkrachten als efficiënt ervaren. De mate waarin een werkelijke binnenklasdifferentiatie gerealiseerd wordt, is sterk leerkrachtafhankelijk. Afsproken werkvormen zoals hoekenwerk en contractwerk worden door het team als vanzelfsprekend ervaren, maar in de praktijk worden de differentiërende mogelijkheden ervan nog niet door iedereen benut.

De school evolueert naar een meer handelingsgerichte aanpak van de leerbegeleiding. Het schoolteam staat voor de uitdaging de vertrouwde structuren aan te passen zodoende de schooleigen visie én de uitgangspunten van het handelingsgericht werken effectief met het hele team te realiseren. Het beleid stelt tevens de digitalisering van het leerlingvolgsysteem als prioriteit van de school binnen de leerbegeleiding.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De directeur, die al ruime ervaring heeft in een directieambt, is sinds begin september aangesteld op deze school. Hij ziet dit schooljaar vooral als een verkenningsperiode. Leerkrachten geven aan zijn betrokkenheid op de leerlingen, het team en de school alvast erg te waarderen. Ze hebben ook een goed gevoel bij de groeiende inspraak die ze mogen ervaren.

De visieontwikkeling rond zelfgekozen prioriteiten en de gedragenheid ervan in het hele schoolteam vallen in de positieve zin op. Het welslagen van eerdere implementatietrajecten is merkbaar in heel wat goedlopende aspecten van de werking. De achterliggende visie en uitgangspunten van de gehanteerde leerplannen, onderwijsleerpakketten, methodieken en schooleigen afspraken zijn door leerkrachten minder gekend. Dit resulteert soms in een opvallend diverse aanpak en uitvoering in de klaspraktijk.

De school kent nog ruime groeikansen om onder meer via klasbezoeken, functioneringsgesprekken, coaching én controle de kwaliteit van het geboden onderwijs te optimaliseren en te waarborgen in de toekomst. De directeur gaf via een leerkrachtenbevraging een aanzet tot een gericht personeelsbeleid.

Voor de interne kwaliteitszorg staat de school – ondanks zinvolle pogingen in het verleden – nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. De school analyseert de verzamelde outputgegevens momenteel niet meer diepgaand. De recente bevragingen en beschikbare leerlingresultaten bieden nochtans voldoende mogelijkheden om de eigen schoolwerking kritisch onder de loep te nemen en waar nodig bij te sturen.

De school gebruikt de lestijden gegenereerd op basis van het sociaal-economisch statuut van leerlingen (SES) voornamelijk voor het vormen van kleinere leerlingengroepen. De overige lestijden zijn volledig geïntegreerd binnen de zorgwerking van de school. De wijze waarop deze functioneert, komt de hele schoolpopulatie ten goede en bijgevolg ook het beperkt aantal indicatorleerlingen. Toch blijft alertheid voor een bewust gelijke onderwijskansenbeleid ook bij de integratie in de schoolwerking aangewezen.

Het schoolteam ervoer tot op heden geen noodzaak tot de uitbouw van een talenbeleid. De school neemt binnen haar reguliere werking zinvolle initiatieven die de taalvaardigheid van de leerlingen bevorderen en de interesse in vreemde talen aanwakken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De evenwichtige aandacht voor de verschillende domeinen van wiskunde en Frans.
- De doelgerichte, planmatige aanpak van de ontwikkeling van sociale vaardigheden bij de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De koppeling van de teamgerichte navormingen aan het schooleigen prioriteitenplan.
- De effectieve ondersteuning van zowel sterke als minder sterke leerlingen binnen de zorgwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De betrokkenheid en de werkwijze van het hele schoolteam bij de uitbouw van kwaliteitsvol onderwijs.
- De intentie tot beleidsvoering met ruimte voor inspraak en participatie van het personeelsteam.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De visualisatie van leerstrategieën en referentiekaders in de klassen en het functioneel gebruik ervan.
- De beeldvorming voor wiskunde binnen de leerbegeleiding en de aandacht voor de attitudinale doelen van dit leergebied.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het delen van interne expertise en het volgen van individuele navorming vanuit vastgestelde behoeften.
- Structureel zorgoverleg met de klasleerkrachten en gerichte begeleiding tot op de klasvloer.

Wat betreft het algemeen beleid

- Bewaken van de visie en uitgangspunten van methodieken en schoolafspraken op uitvoeringsniveau.
- Structureel organiseren van klasbezoeken, functioneringsgesprekken, coaching én controle waar nodig.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Hilde De Vleeschouwer de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	